

Formål for faget fortælling og livsoplysning

Formålet med undervisningen i fortælling og livsoplysning er, at eleverne erkender og forstår, at den religiøse, mytologiske og poetiske dimension har betydning for livsopfattelsen hos det enkelte menneske og for dets forhold til andre.

Stk. 2. Undervisningen tager sit udgangspunkt i kristendommen og de mytologiske fortællinger, som disse fremtræder i historisk og nutidig sammenhæng. Desuden inddrages kunst og litteratur i det omfang, det kan bibringe eksistentielle budskaber.

Stk. 3. Eleverne skal opnå kendskab til bibelske fortællinger og forståelse af kristendommens betydning for værdigrundlaget i vor kulturkreds. Derudover indgår ikke-kristne religioner og livsanskuelser med henblik på, at eleverne får forståelse for andre livsformer og holdninger.

Stk. 4. Gennem mødet med de forskellige former for livsspørgsmål og svar, som findes i kristendommen samt i andre religioner og livsopfattelser, skal undervisningen give eleverne et grundlag for at forstå livets mening samt mulighed for personlig og ansvarlig stillingtagen og handling over for medmennesket og naturen.

Undervisningens form

Undervisningens form baseres på 'det levende ord' som beskrevet af Grundtvig. 'Den gode fortælling' formidlet mundtligt – ved fri fortælling eller oplæsning – er grundlaget for undervisningen. Elevernes evne til at lytte til 'det levende ord' skal opøves til gavn for elevernes 'indre billeddannelse'.

Undervisningen skal bygge på en levende vekselvirkning mellem lærerens mundtlige formidling og elevernes refleksion derpå. I forhold til livets eksistentielle spørgsmål er vi alle – elever og lærer – helt ligeværdige, men læreren kan – gennem sit kendskab til og sin formidling af de religiøse, mytologiske og litterære fortællinger – åbne elevernes øjne for de fælles grundvilkår, menneskelivet til alle tider vil være underlagt.

Det forventes, at eleverne som et element i vekselvirkningen udvikler udtryksformer til anskueliggørelse af deres opfattelse af fortællingernes budskab. Disse udtryksformer kan eksempelvis være tegninger, malerier, collager, dramatiseringer, digtning, musik eller lignende.

Signalement af faget fortælling og livsoplysning

Der undervises i faget fortælling og livsoplysning fra børnehaveklassen til 9. kl. - bortset fra 7. kl., hvor konfirmationsforberedelsen finder sted. På hver årgang til og med 6. kl. er faget fortælling og livsoplysning skemalagt med 1 ugentlig lektion.

De centrale kundskabs- og færdighedsområder er:

Livsfilosofi og etik

Bibelske og mytologiske fortællinger

Kristendommen og dens forskellige udtryk i historisk og nutidig sammenhæng

Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser.

Kunst og litteratur

I fortælling og livsoplysning skal de grundlæggende kundskaber og færdigheder i hvert af de fem områder udvikles som en helhed gennem hele skoleforløbet både i faget fortælling og livsoplysning, og når faget indgår i tværgående emner og problemstillinger.

De centrale kundskabs- og færdighedsområder er grundlaget for tilrettelæggelsen, gennemførelsen og evalueringen af undervisningen, således at eleverne får mulighed for at

- uddybe deres erfaringer og oplevelser i mødet med det faglige stof
- forholde sig til den religiøse dimension i tilværelsen og dens betydning for livsopfattelsen hos det enkelte menneske, for mellem menneskelige relationer og for forskellige samfund
- styrke deres indsigt i kristendommen samt andre religioner og livsopfattelser, som de kommer til udtryk i Danmark og resten af verden
- forholde sig til grundlæggende livsspørgsmål og etiske problemstillinger samt handle i overensstemmelse hermed.
- forstå brug og betydning af symboler og ritualer i forskellige religioner.

Slutmål for faget fortælling og livsoplysning efter 9. klasse

Livsfilosofi og etik

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- reflektere over grundlæggende tilværelsesspørgsmål og diskutere den religiøse og mytologiske dimension og dens betydning for menneskers livsforståelse
- forstå og forholde sig til religiøst sprog
- vurdere etiske principper og moralsk praksis
- udtrykke sammenhænge mellem forskellige værdigrundlag og tilhørende tydning af tilværelsen
- håndtere mødet mellem forskellige kulturer og religioner
- reflektere over og udtrykke sig om forholdet mellem mennesket og naturen.

Bibelske og mytologiske fortællinger

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- udtrykke viden om centrale fortællinger fra Det Gamle og Nye Testamente
- diskutere de bibelske og mytologiske fortællingers sigte og perspektiv og deres tydning af tilværelsen
- gøre rede for religiøse fortællinger og symbolers betydning i kunsten, herunder litteraturen.

Kristendommen og dens forskellige udtryk i historisk og nutidig sammenhæng

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forholde sig til spørgsmålet om, hvad kristendom er
- gengive hovedtrækkene i kristendommens historie
- vurdere kristendommen og folkekirkens betydning i Danmark
- forholde sig til kirkelige retninger i vor tid
- formulere sig om brug og betydning af kristne symboler og ritualer
- tolke salmer og sange samt benytte dem som udtryksform.

Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gengive udvalgte træk ved nogle af de store verdensreligioner, herunder ligheder og forskelle

- beskrive og forholde sig til udvalgte religiøse sekter og bevægelser
- reflektere over relationer mellem forskellige religioner og samfund
- diskutere og forholde sig til udvalgte temaer inden for forskellige religioner

Kunst og litteratur

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forstå at kunst og litteratur bl.a. kan være udtryk for de menneskelige grundvilkår
- opleve at kunst og kultur giver mulighed for tolkning af mange forskellige livsopfattelser
- give kunstnerisk udtryk for deres egen opfattelse af religiøse, mytologiske eller litterære fortællinger

Undervisningsvejledning

Forlev Friskole arbejder ikke efter fastlagte trinmål for fortælling og livsoplysning, men det forventes, at læreren har slutmålene for øje og følger denne undervisningsvejledning for de enkelte klassetrin.

Bh. kl. – 1. kl.

Undervisningen på disse klassetrin skal tage sit udgangspunkt i:

- > fabler og folkeeventyr
- > fortællinger fra den nordiske mytologi
- > de første gammeltestamentlige fortællinger

2. kl. – 3. kl.

Undervisningen på disse klassetrin skal tage sit udgangspunkt i:

- > de senere gammeltestamentlige fortællinger
- > de nytestamentlige fortællinger

4. kl. – 6. kl.

Undervisningen på disse klassetrin skal tage sit udgangspunkt i:

- > de gammel og nytestamentlige fortællinger
- > fortællinger fra den græske mytologi
- > kristendommens historie

8. kl. – 9. kl.

Undervisningen på disse klassetrin skal tage sit udgangspunkt i:

- > kirken og kirkeåret (riter)
- > religiøse sekter
- > de store verdensreligioner (riter)
- > betydningsfulde filosoffer og kulturpersonligheder

Evaluering og kompetenceudvikling

Forlev Friskole tilbyder ikke en afsluttende prøve i fortælling og livsoplysning efter 9. kl.

Undervisningen i fortælling og livsoplysning evalueres mundtligt via en levende og naturlig dialog mellem lærer og elever. Ligeledes vurderes elevernes forskellige former for kunstneriske udtryk som grundlag for en evaluering med henblik på justering og optimering af undervisningen. Erfaringsudveksling via et fagteam blandt skolens lærere i fortælling og livsoplysning udgør en væsentlig del af skolens overordnede evaluering af undervisningen i faget. Hele skolens lærerstab har i 2008 deltaget i et særligt tilrettelagt kursus i fortælle teknik. Læreres deltagelse i kompetenceudviklingskurser i fortælling prioriteres højt.